

Goleniów, 19 kwietnia 2017 r.

Bartosz Wilk, stowarzyszenie
Sieć Obywatelska Watchdog
Polska
e-mail: wilkbartosz@tlen.pl
tel. 693 722 628

INICJATYWA LOKALNA W GOLENIOWIE. CZY DOBRZE JEST TAK, JAK JEST?

raport

Po co ten raport i na czym polega działanie?

Jestem mieszkańcem Goleniowa, choć życie zawodowe dzielę między Szczecinem i Warszawą. W 2014 r. przypatrywałem się w Goleniowie polityce gminy w zakresie sportu i kultury fizycznej w ramach projektu Obywatelski Monitoring Sportu, zorganizowanego przez stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska¹.

Tym razem podjęte przeze mnie działanie w ramach akcji Masz Głos **stanowią społeczną kontrolę przyjętych w Goleniowie regulacji „inicjatywy lokalnej” oraz praktyki ich funkcjonowania.** Zamierzam porozmawiać z mieszkańcami i mieszkankami oraz przedstawicielami władz gminy o problemach z inicjatywą lokalną w Goleniowie **rozpocząć działanie na rzecz zmian prawa i praktyki.**

W niniejszym raporcie kluczowe znaczenie mają wnioski wysławiane przy poszczególnych zagadnieniach – zaznaczone kolorem zielonym) oraz rekomendacje, zawarte na ostatnich stronach raportu. Z kolei początkowa część dokumentu ma na celu uporządkowanie informacji o inicjatywie lokalnej, jej regulacjach, istocie i celach. Mam nadzieję, że ta część okaże się przydatna dla tych, którzy chcą uzupełnić wiedzę o inicjatywie lokalnej.

Niniejszy raport, a zwłaszcza wskazane w nim wnioski i rekomendacje będą przedmiotem **debaty, która odbędzie się 28 kwietnia 2017 r. (piątek) o godz. 16 w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie.**

Inicjatywa lokalna. Co to takiego?

W potocznym tego słowa znaczeniu to aktywność w naszym najbliższym otoczeniu. Jednakże jest to zarazem nazwa instrumentu prawnego, który ma służyć wspieraniu aktywności społecznej przez lokalne władze.

¹ <http://sport.siecopywatelska.pl/>

Instytucja „inicjatywy lokalnej” została wprowadzona do polskiego prawa na mocy ustawy z 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która weszła w życie 12 marca 2010 r. Projekt zmiany ustawy, wniesiony w 2009 r. w zakresie wprowadzenia „inicjatywy lokalnej” uzasadniano w sposób następujący²:

W projekcie ustawy została wprowadzona inicjatywa lokalna, jako nowa forma współpracy, która ma służyć pobudzeniu działań obywateli w celu wspólnego rozwiązywania ważnych spraw społeczności lokalnych. Środkiem do osiągnięcia tego celu będą umowy zawierane między reprezentantami danej społeczności a władzami gminy, służące realizacji postulatów lub ich części określonych we wniosku o realizację inicjatywy.

(...) W małych, lokalnych społecznościach można również wyróżnić grupy liderów, jednostek aktywnych, 4 które za cel stawiają sobie poprawę warunków życia na terenie gminy lub zaspokojenie bieżących potrzeb społeczności. Najczęstszą przyczyną ograniczającą ich aktywność obywatelską jest brak adekwatnej formy prawnej do prowadzenia tego typu działalności. Forma prawna fundacji czy stowarzyszenia ma charakter trwały, a prowadzenie tego typu organizacji wymaga zwykle specjalistycznej wiedzy księgowej oraz prawniczej. Natomiast inicjatywy lokalnych liderów zazwyczaj mają charakter spontaniczny i okresowy. Członkowie społeczności lokalnych organizują się przede wszystkim dla wykonania inicjatyw o charakterze zadaniowym, opierających się na wkładzie pracy, dla których dotychczasowe formy są zbyt złożone. Z samej istoty inicjatywy lokalnej, m.in. jej struktury, sposobu i czasu funkcjonowania, procedura rejestracji (np. stowarzyszenia rejestrowego) może osłabić motywację do jej podjęcia, a w skrajnych przypadkach spowodować całkowite zaniechanie.

(...) Każda ze stron, realizując przypisane jej w umowie działania, zmierza do wykonania zadania publicznego, które jest wspólnym celem stron. Strony umowy samodzielnie rozporządzają środkami przeznaczonymi na wykonanie inicjatywy lokalnej.

(...) Umowa o wykonywaniu inicjatywy lokalnej wraz z charakteryzującym je brakiem przyznania dotacji odróżnia tę formułę od otwartych konkursów ofert, w których są przyznawane dotacje na wsparcie lub realizację zadania publicznego. Należy traktować te dwa rozwiązania rozłącznie. W formule wykonywania inicjatywy lokalnej należy przede wszystkim dopatrywać się aktywności obywateli jako jednostek zorganizowanych w stowarzyszeniu zwykłym oraz aktywizowania

² [http://orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/0/99A810CDD14225A7C12575630036007B/\\$file/1727.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/0/99A810CDD14225A7C12575630036007B/$file/1727.pdf)

grup obywateli, którzy nigdy nie uczestniczyli w aktywności społecznej oraz budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Wykonywanie inicjatyw lokalnych powinno być elementem inkluzji obywatelskiej.

Wnioski:

- inicjatywa w polskim prawie istnieje od marca 2010 r.,
- to nowa forma współpracy, która ma na celu pobudzenie do działań obywateli, zwłaszcza tych, którzy nie uczestniczyli wcześniej w aktywności społecznej i budowaniu społeczeństwa obywatelskiego,
- nowa forma współpracy ma zapewnić reagowanie i wspieranie m.in. spontanicznych aktywności społecznych,
- inicjatywa lokalna zakłada zaangażowanie po dwóch stronach – zarówno wnioskodawcy (wnioskodawców), jak i władz gminy.

Ramy prawne inicjatywy lokalnej

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie określa inicjatywę lokalną jako „formę współpracy jednostek samorządu terytorialnego [w tym gmin – przyp. BW] z ich mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej” (art. 2 pkt 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). **Zatem sama definicja kładzie nacisk na mieszkańców.**

Inne regulacje przepisów ustawy sprawiają, że **naturalnym sojusznikiem mieszkańców w realizowaniu działań na rzecz społeczności lokalnej są organizacje pozarządowe.** Współpraca organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi w sferze zadań publicznych polega – jak wskazuje się w ustawie, na m.in. wykonywaniu inicjatywy lokalnej i zawierania w tym celu umowy o wykonanie tej inicjatywy (art. 5 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).

Szczegółowe regulacje dotyczące inicjatywy lokalnej znajdziemy w rozdziale 2A ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ważne jest ich przeanalizowanie, bo lokalne prawo (w Goleniowie to regulacje przyjęte w Goleniowie przez Radę Miejską i Burmistrza) nie mogą być sprzeczne lub niezgodne z przepisami ustawy. Wręcz przeciwnie – ich zadaniem jest realizować rozwiązania ustawowe, są wobec nich służebne.

➔ Kto może złożyć wniosek o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej?

Artykuł 19b ust. 1 ustawy stanowi o tym, że:

W ramach inicjatywy lokalnej mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego bezpośrednio, bądź za pośrednictwem organizacji pozarządowych, lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 mogą złożyć wniosek o realizację zadania publicznego do jednostki samorządu terytorialnego, na terenie której mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w zakresie (...).

Zatem zgodnie z ustawą z wnioskiem o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej wystąpić mogą:

- mieszkańcy określonej jednostki samorządu terytorialnego (np. gminy) bezpośrednio,
- mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego za pośrednictwem organizacji pozarządowych,
- mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego za pośrednictwem następujących podmiotów:
  - osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
  - stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
  - spółdzielnie socjalne;
  - spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy o sporcie, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Wnioski:

– ustawa określa krąg podmiotów, lokalne prawo nie może tego katalogu ani ograniczyć, ani rozszerzyć.

➔ Jakich zadań może dotyczyć inicjatywa lokalna?

To zagadnienie określa ustawa w art. 19b ust. 1 w sposób bardzo szeroki, gdyż stanowi o tym, że zadania realizowane za sprawą inicjatywy lokalnej mogą dotyczyć:

- działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, obejmującej w szczególności budowę, rozbudowę lub remont dróg, kanalizacji i sieci wodociągowej, stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego, a także budynków oraz obiektów małej architektury;
- działalności charytatywnej, podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, promocji i organizacji wolontariatu;
- działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- edukacji, oświaty i wychowania (nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania);
- działalności w sferze kultury fizycznej i turystyki (wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, turystyka i krajoznawstwo);
- ochrony przyrody, w tym zieleni w miastach i wsiach (ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego);
- porządku i bezpieczeństwa 'publicznego;
- rewitalizacji.

Wnioski:

– **prawo umożliwia i przewiduje inicjatywę lokalną do realizacji zadań inwestycyjnych** (np. budowa, rozbudowa lub remont dróg, kanalizacji i sieci wodociągowej oraz budynków i obiektów), **jak również zadań nieinwestycyjnych**, czyli niezwiązanych z prowadzeniem inwestycji czy dokonywania trwałej ingerencji w otoczenie (zadania z zakresu edukacji, oświaty, wychowania, działalność w sferze kultury społecznej, itd.).

➔ Jak wnioskować o realizację zadania w ramach inicjatywy lokalnej

Wniosek o realizację zadania w ramach inicjatywy lokalnej jest wnioskiem w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego (stanowi o tym art. 19b ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). Wniosek w rozumieniu Kodeksu jest prostym pismem, które nie jest obostrzone specjalnymi wymaganiami.

Wnioski:

– ustawa określa formę wniosku o realizację inicjatywy lokalnej, do kompetencji gminy nie należy określanie formy składania wniosków (np. czy pisemnie, czy elektronicznie), ani przyjmowanie wzorów wniosków.

Zadania samorządu w kwestii inicjatywy lokalnej

Do tego, żeby inicjatywa lokalna mogła funkcjonować w lokalnej społeczności, konieczne jest przyjęcie przez radę uchwały określającej:

- tryb oraz
- szczegółowe kryteria

oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej (art. 19c ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).

Co istotne, **szczegółowe kryteria muszą uwzględniać przede wszystkim wkład pracy społecznej w realizację inicjatywy lokalnej** (stanowi o tym art. 19c ust. 1 zdanie drugie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).

Organ stanowiący (w Goleniowie – Rada Miejska) określa tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków. Natomiast wybór wniosków do realizacji jest zadaniem organu wykonawczego, który zarządza miejskim budżetem, tj. Burmistrza Gminy Goleniów. Organ wykonawczy, dokonując oceny wniosku do realizacji, bierze pod uwagę szczegółowe kryteria oceny wniosku (czyli te określone przez Radę Miejską) oraz ocenia celowość wniosku z punktu widzenia potrzeb społeczności lokalnej (art. 19c ust. 2 ustawy).

Istotne znaczenie w inicjatywie lokalnej ma to, **że wnioskodawca nie tylko proponuje wykonanie takich zadań, ale przyczynia się do ich wykonania**. Ten wkład wnioskodawcy, czyli jego zobowiązanie, może polegać na świadczeniu pracy społecznej, na świadczeniach pieniężnych lub rzeczowych (art. 19e ustawy).

Gdy określony wniosek zostanie – po dokonaniu oceny wniosków w trybie i według kryteriów opracowanych przez lokalny samorząd – przyjęty do realizacji, wnioskodawca podpisuje z organem wykonawczym (Burmistrzem Gminy Goleniów) umowę na wykonanie inicjatywy lokalnej. Wnioskodawca może otrzymać od jednostki samorządu terytorialnego na czas trwania umowy rzeczy konieczne do wykonania inicjatywy lokalnej (art. 19f ustawy).

Powstanie lokalnych regulacji prawnych w Goleniowie

O potrzebie przyjęcia lokalnego aktu prawnego, umożliwiającego inicjatywę lokalną, wypowiedziała się radna Irena Henkelman podczas XLIX sesji Rady Miejskiej w Goleniowie, która miała miejsce 24 września 2014 r. W następujących słowach zabrała głos w „wolnych wnioskach”:

chciałam prosić, żeby też pochylić się przez Pana Burmistrza nad projektem uchwały w sprawie określenia kryteriów i oceny wniosków przy realizacji zadań publicznych w ramach inicjatyw lokalnych. Myślę, że w innych gminach już takie akty zapadły i jeżeli będzie taka możliwość, żeby jednak taką uchwałę też podjąć w naszej gminie³.

Projektem uchwały w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej zajmowały się stałe komisje Rady Miejskiej podczas wspólnego posiedzenia 22 października 2014 r.

Projekt uchwały przedstawił Tomasz Banach – zastępca Burmistrza Gminy Goleniów, z uwagi na to, że był to projekt wniesiony pod obrady Rady przez organ wykonawczy.

Podczas dyskusji radny Czesław Majdak (wówczas także przewodniczący Rady Miejskiej) odniósł się do następujących zagadnień:

- Dwóch projektowanych terminów przyjmowania wniosków „data 30 stycznia, 30 maja. Jeżeli tworzymy budżet i wnioski są do 15 września to Burmistrz tworząc budżet powinien wiedzieć ile na dany rok takich inicjatyw lokalnych będzie”,
- Określenia kwot, do których można finansować inicjatywy lokalne: „Następna sprawa to do jakiej wysokości nazwijmy to „granty” będzie ustalona kwota w budżecie i czy Rada Miejska nie powinna tego ustalić, że na takie rzeczy przeznaczamy tyle i tyle pieniędzy”⁴,
- Problem wkładu w inicjatywy lokalnej i ryzyka dzielenia wnioskujących „(...) jak to będzie założyliśmy drogę będzie za 700 000 zł, albo za 1 000 000 zł i część mieszkańców będzie finansowała tą drogę i jest opłata adiacencka, czy nie ustalić tutaj jakieś górnej granicy, aby nie przerodziło to się w dzieleniu ludzi. Na ludzi którzy mają pieniądze

³ Protokół nr XLIX/14 z przebiegu XLIX sesji Rady Miejskiej w Goleniowie odbytej w dniu 24 września 2014 r., s. 8.

⁴ Protokół 11/14 z posiedzenia stałych komisji Rady Miejskiej w Goleniowie w dniu 22 października 2014 r., s. 7.

i mogą zainwestować i robimy inwestycje na danym terenie i na ludzi, którzy nie mają pieniędzy i nie będziemy robić inwestycji”⁵.

Tomasz Banach wskazał, że **w budżecie planuje się przewidzieć 300 000 zł na inicjatywy lokalną (dwie transze po 150 000 zł)**, a jeśli wnioski dotyczyłyby projektów większych, to wtedy burmistrz będzie wstępował do Rady Miejskiej o akceptację.

Radny Łukasz Mituła nawiązał przy okazji dyskusji o inicjatywie lokalnej o tzw. budżecie obywatelskim i wskazał, że należy te dwa instrumenty odróżnić. Natomiast Czesław Majdak podniósł wątpliwość, czy uchwała ta może dotyczyć działań na terenach spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, które nie są własnością Gminy Goleniów.

Projekt uchwały został pozytywnie zaopiniowany przez komisje (13 głosami za, przy 1 wstrzymującym się).

Jedynym radnym, który nie zagłosował za pozytywnym rekomendowaniem projektu uchwały, był Waldemar Ogrodniczak (wstrzymanie się od głosu). Wyniki głosowania są następujące:

LP	NAZWISKO I IMIĘ	GŁOS	LP	NAZWISKO I IMIĘ	GŁOS
1	Bździuch Mieczysław	za	11	Ogrodniczak Waldemar	wstrzymał się
2	Chodyko Dorota	nieobecna	12	Pach Marzena	nieobecna
3	Dołęga Teresa	za	13	Rozdeba Alina	za
4	Henkelman Irena	za	14	Rutkowski Krzysztof	za
5	Kinik Sylwester	za	15	Skąlecki Tadeusz	za
6	Latuszek Roman	nieobecny	16	Sypień Mieczysław	nieobecny
7	Maciejewski Wojciech	nieobecny	17	Ślepaczek Robert	za
8	Maksym Jerzy	za	18	Wojciechowski Andrzej Zdzisław	za
9	Mituła Łukasz	za	19	Zajko Krzysztof	nieobecny
10	Nebratenko Halina	za	20	Żebielowicz Mariusz	za

Uchwała w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej została podjęta podczas L sesji Rady Miejskiej Goleniowa, która miała miejsce 29 października 2014 r.

Podczas sesji Zastępca Burmistrza Gminy Goleniów, Tomasz Banacha, ponownie przedstawiał projekt. Wskazał, że był on szczegółowo omawiany podczas posiedzeń połączonych komisji. Odniósł się natomiast do powstałego podczas procedowania uchwały zagadnienia – **Czy wspólnoty mieszkaniowe mogą korzystać z tej uchwały, tj. czy będą mogły składać wnioski o realizację zadań w ramach inicjatywy lokalnej?** Wskazał, że wspólnoty mieszkaniowe nie zostały wymienione w przepisach ustawy o działalności

⁵ Tamże.

pożytku publicznego i o wolontariacie, więc nie. Natomiast wnioski będą mogły składać osoby zrzeszone w tych wspólnotach.

(...) Otóż sensu stricte wspólnoty nie są wymienione w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na której to oparta jest ta uchwała. W związku z czym literalnie nie są one wymienione, więc nie mogą korzystać. Natomiast mogą korzystać zarówno osoby fizyczne, osoby prywatne, jak również właściciele bądź współwłaściciele lokali, czy działek, czy posesji. W związku z czym jest to po prostu inaczej nazwane, natomiast mogą korzystać w tym samym trybie, tylko nie są literalnie wymienione w ustawie, w związku z czym również w naszej uchwale. Po prostu występują jako osoby fizyczne.

(...) osoby fizyczne, czyli nie cała wspólnota jako podmiot, tylko po prostu zgłaszają się mieszkańcy posesji takiej, takiej i takiej i zgłaszają inicjatywę lokalną polegającą na wybudowaniu chodnika, drogi, placu zabaw, itd. W ten sposób. Konkretne osoby, które z imienia i nazwiska się podają”⁶.

Podczas sesji projektowanym aktem zainteresowali się radna Irena Henkelman oraz radny Czesław Majdak. Pozytywnie odnieśli się do przyjętego aktu prawnego⁷. Radna Henkelman wyraziła opinię, że uchwała ta ma „kapitalne” znaczenie. Radny Majdak ocenił, że uchwała jest krokiem w dobrym kierunku, ale nie wykluczył jej doprecyzowania w przyszłości⁸.

Na 18 obecnych na sesji radnych 17 z nich zagłosowało za przyjęciem uchwały, a jeden z nich (Waldemar Ogrodniczak) przeciwko.

UPRAWNIENI DO GŁOSOWANIA					
LP	NAZWISKO I IMIĘ	GŁOS	LP	NAZWISKO I IMIĘ	GŁOS
1	Bździuch Mieczysław	za	12	Ogrodniczak Waldemar	przeciw
2	Chodyko Dorota	nieobecna	13	Pach Marzena	za
3	Dolega Teresa	za	14	Rozdeba Alina	za
4	Henkelman Irena	za	15	Rutkowski Krzysztof	za
5	Kinik Sylwester	za	16	Skalecki Tadeusz	za
6	Latuszek Roman	nieobecny	17	Sypień Mieczysław	za
7	Maciejewski Wojciech	za	18	Ślepaczek Robert	za
8	Majdak Czesław	za	19	Wojciechowski Andrzej Zdzisław	za
9	Maksym Jerzy	za	20	Zajko Krzysztof	nieobecny
10	Mituła Łukasz	za	21	Żebielowicz Mariusz	za
11	Nebratenko Halina	za			

⁶ Protokół nr L/14 z przebiegu L sesji Rady Miejskiej w Goleniowie odbytej w dniu 29 października 2014 r., s. 16.

⁷ Protokół nr L/14 z przebiegu L sesji Rady Miejskiej w Goleniowie odbytej w dniu 29 października 2014 r., s. 17.

⁸ Tamże.

Inicjatywa w Goleniowie – jakie przyjęto regulacje?

→ Uchwała w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej

Uchwała nr L/572/14 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 29 października 2014 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej określa w § 5 ust. 1 następujące kryteria oceny wniosków:

- celowość inicjatywy lokalnej z punktu widzenia aktualnych potrzeb społeczności lokalnej,
- szacowany całkowity koszt realizacji inicjatywy lokalnej,
- szacowana wartość wkładu własnego inicjatora i uczestników inicjatywy lokalnej, przez który rozumie się w szczególności wkład finansowy, wkład pracy społecznej i wkład rzeczowy,
- szacowana wartość oczekiwanego zaangażowania środków budżetowych Gminy Goleniów,
- liczba uczestników inicjatywy lokalnej,
- szacowana liczba bezpośrednich beneficjentów realizacji inicjatywy lokalnej,
- stan przygotowania i realizacji zadania w chwili składania wniosku,
- szacowany termin realizacji zadania.

Z kolei § 5 ust. 2 uchwały określa jak należy szacować wartość wkładu własnego inicjatora lub uczestników inicjatywy lokalnej:

- w zakresie wkładu pracy społecznej poprzez wyliczenie iloczynu godzin przepracowanych przez Inicjatora i uczestników inicjatywy lokalnej przez cały okres realizacji inicjatywy i ceny rynkowej za pracę o podobnym charakterze,
- w zakresie wkładu rzeczowego poprzez wskazanie ilości i rodzaju rzeczy oraz ich szacunkowej wartości.

Co istotne, § 4 uchwały stanowi o tym, że wnioski o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej **należy składać na piśmie w terminie do dnia:**

- **30 stycznia** danego roku kalendarzowego, jeżeli realizacja danego zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej ma się rozpocząć w terminie do 30 czerwca tego roku, w którym składany jest wniosek,

- **30 maja** danego roku, jeżeli realizacja danego zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej ma się rozpocząć w terminie do 30 grudnia tego roku, w którym składany jest wniosek.

Co do trybu oceny, przepisy uchwały wskazują, że oceną wniosków (z uwzględnieniem kryteriów określonych w uchwale) zajmuje się Zespół ds. wspierania inicjatyw lokalnych.

Uchwała określa także, że Zespół sporządza uzasadnienie oceny wniosku na wniosek Inicjatora, złożony w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji o ocenie (§ 5 ust. 3 *in fine* uchwały, który stanowi o tym, że „Zespół (...) w terminie 14 dni sporządza jej uzasadnienie na wniosek Inicjatora złożony w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji o ocenie”).

Wnioski:

- uchwała określa 8 kryteriów, według których oceniane są wnioski o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej,
- przewiduje się dwa terminy składania wniosków, zatem nie przyjęto ciągłego naboru i rozpatrywania wniosków,
- oceną wniosków zajmuje się Zespół ds. wspierania inicjatyw lokalnych,
- Zespół uzasadnia swoją ocenę wówczas, gdy Inicjator o to zawnioskuje w ciągu 7 dni od dnia otrzymania informacji o ocenie, zatem Zespół nie uzasadnia ocen z urzędu.

➔ Zespół ds. wspierania inicjatyw lokalnych oraz regulamin jego prac

Burmistrz powołał⁹ Zespół ds. wspierania inicjatyw lokalnych, którego zadaniem jest ocena wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej. W skład Zespołu wchodzi:

- 1) Tomasz Banach - Przewodniczący,
- 2) Marzena Domańska,
- 3) Anna Gałaj,
- 4) Janina Mucek,
- 5) Mirosław Guzikiewicz,
- 6) Stanisław Surmaj,
- 7) Jerzy Wysocki.

19 maja 2015 r. Burmistrz Goleniowa przyjął regulamin prac Zespołu ds. wspierania inicjatyw lokalnych¹⁰. Zgodnie z tym aktem do zadań Zespołu należy także, poza oceną

⁹ Zarządzenie Nr 132/2015 Burmistrza Gminy Goleniów z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie powołania Zespołu ds. wspierania inicjatyw lokalnych.

wniosków i wnioskowaniem do Burmistrza o zatwierdzenie wniosków do realizacji, jest coroczna ocena realizacji uchwały określającej tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej jej wraz z wnioskami burmistrzowi¹¹.

Co do procedury oceny wniosków, Regulamin określa, że „Oceny wniosku dokonuje każdy członek zespołu” (§ 11 ust. 2 Regulaminu). Zarządzenie określa skalę punktów możliwych do przyznania poszczególnymi wnioskom i określa, że **względem każdego z 8 kryteriów członek zespołu może przyznać od 0 do 5 pkt** (§11 ust. 7 Regulaminu). Wobec tego wniosek może zostać oceniony na maksymalnie 40 punktów. **Ostateczna ocena wniosku jest średnią ocen przedstawionych przez poszczególnych członków zespołu** (§12 ust. 1 Regulaminu).

Karty poszczególnych wniosków są dokonywane na następującym formularzu¹²:

Zespół następnie przygotowuje listę rankingową ofert (wniosków) wraz z zaznaczeniem, które otrzymały co najmniej 30 punktów, co oznacz ich rekomendacją do dofinansowania (§ 12 ust. 1 Regulaminu). Następnie listę rankingową wraz z rekomendacjami Zespół przekazuje Burmistrzowi, który ostatecznie dokonuje wyboru wniosków do realizacji.

Zgodnie z Regulaminem „Prace Zespołu są jawne, indywidualna ocena merytoryczna wniosku jest tajna” (§ 14 ust. 1 Regulaminu). Można przez to rozumieć oceny poszczególnych członków zespołu względem

KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ
do oferty o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej-nabór z dnia..... 20...r

Nazwa wnioskodawcy :
Nazwa zadania:

Lp	Kryterium oceny	Skala ocen	Liczba otrzymanych punktów
1	celowość inicjatywy lokalnej z punktu widzenia aktualnych potrzeb społeczności lokalnej	0-5	
2	szacowany całkowity koszt realizacji inicjatywy lokalnej	0-5	
3	szacowana wartość wkładu własnego Inicjatora i uczestników inicjatywy lokalnej, przez który rozumie się w szczególności wkład finansowy, wkład pracy społecznej i wkład rzeczowy	0-5	
4	szacowana wartość oczekiwanego zaangażowania środków budżetowych Gminy Goleniów	0-5	
5	liczba uczestników inicjatywy lokalnej	0-5	
6	szacowana liczba bezpośrednich beneficjentów realizacji inicjatywy lokalnej	0-5	
7	stan przygotowania i realizacji zadania w chwili składania wniosku	0-5	
8	szacowany termin realizacji zadania	0-5	

Razem :

Data dokonania oceny.....

Podpis osoby oceniającej.....

¹⁰ Na mocy Zarządzenia nr 157/2015 Burmistrza Gminy Goleniów z dnia 19 maja 2015 roku w sprawie Regulaminu pracy zespołu ds. inicjatyw lokalnych.

¹¹ Stanowi o tym § 2 zarządzenia.

¹² Wzór karty oceny jest dostępny w BIP UGiM: <http://bip.goleniow.pl/strony/10109.dhtml>

wniosków, wyrażone w wypełnionych kartach oceny. Ponadto, na mocy Regulaminu określono wzór wniosku (który stanowi załącznik do Regulaminu).

Wnioski:

- Zespół względem każdego z 8 kryteriów oceny wniosków może przyznać od 0 do 5 punktów,
- wniosek może zostać oceniony maksymalnie na 40 punktów, przy czym pozytywną rekomendację Zespołu otrzyma wówczas, gdy wniosek uzyska co najmniej 30 punktów
- Regulamin stanowi o tym, że prace Zespołu są jawne, indywidualna ocena merytoryczna wniosku jest tajna.

Praktyka funkcjonowania inicjatywy lokalnej – jakie przedsięwzięcia rekomendowano do realizacji?

→ Rok 2015

Po raz pierwszy złożone wnioski o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej były rozpatrywane w 2015 r.

Informacje o pierwszym naborze ogłoszono w styczniu 2015 r., natomiast wnioski zbierano do 30 maja 2015 r. W wyniku tego naboru Zespół ds. inicjatywy lokalnej 18 czerwca 2015 r. pozytywnie rekomendował¹³ następujące przedsięwzięcia:

Burmistrz Gminy Goleniów
ogłasza nabór wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej,
na podstawie uchwały Nr L/572/14 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 29 października 2014 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej.

Termin składania wniosków do 30 maja 2015 r.

Wzór wniosku dostępny na stronie internetowej
Biuletynu Informacji Publicznej
Gminy i Miasta Goleniów
www.bip.goleniow.pl

Osoba do kontaktu:
Aneta Charzyńska tel.: 91-46 982 54

Lp	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa zadania	Liczba otrzymanych punktów	Proponycja dofinansowania (w zł)
1	Rada Sołecka Mosty, Roman Mazurek, Beata Baryluk-Starczewska	Dokumentacja projektowa na budowę drogi w m Mosty na odcinku od skrzyżowania w kierunku JW	35,33	30 000
2	Soltys wsi Niewiadowo Andrzej Karoń	Remont świetlicy wiejskiej wraz z wyposażeniem w Niewiadowie	35,16	15 000
3	Soltys wsi Danowo Marzena Szydłowska	Wymiana instalacji elektrycznej z aluminiowej na miedzianą, zakup i instalacja urządzeń grzewczych, szpachlowanie, szlifowanie, pomalowanie ścian wewnątrz pomieszczenia w m Danowo	34,66	18 000
4	Rafał Mikulski, Ewelina Kosicki	Wytyczenie, utwardzenie, wykonanie odwodnienia nowej drogi dojazdowej do działek 65/7, 65/6, czy 65/3 i innych na działce gminnej nr 123/1, obręb :0001, Goleniów- I od ul. Wojska Polskiego w Goleniowie w ramach inicjatywy lokalnej. Usunięcie konarów, które wchodzi na działkę 65/7 od strony działki gminnej 123/1	34,5	20 000

¹³ <http://bip.goleniow.pl/unzip/10116.dhtml>

5	Sołtys wsi Miękowo Kazimierz Dowbeńko	Zakup zjeżdżalni liniowej- modernizacja placu zabaw w Miękowie	34,5	9 000
6	Magdalena Stencel, Tomasz Stencel	Utwardzenie nawierzchni ul.Płażowa w Czarnej Łące	34,16	145 000
7	Sołtys wsi Marszewo Grzegorz Kuryłło, Jarosław Dąbrowski, Monika Roszko-Wentruba, Maria Szóstak	Wykonanie oświetlenia ulicznego przy drodze wjazdowej do wsi	34	40 000
8	Euzebiusz Adamski	Budowa oświetlenia ul.Lawendowa w Goleniowie	33,83	53 000

W Biuletynie Informacji Publicznej nie znajduje się informacja które z tych przedsięwzięć ostatecznie uzyskały wsparcie wskutek rozstrzygnięcia Burmistrza Gminy Goleniów. O udostępnienie tej informacji wystąpiłem do urzędu.

W BIP nie ma też informacji o drugim naborze 2015 r. Zwróciłem się do urzędu z pytaniem, czy nabór taki miał miejsce w 2015 r.

Wnioski:

- 7 z 8 pozytywnie rekomendowanych projektów dotyczyło przedsięwzięć inwestycyjnych. Natomiast jeden z nich, choć nie wiąże się bezpośrednio w inwestycją, ma służyć właśnie temu celowi (przygotowanie dokumentacji projektowej),
- pozytywnie rekomendowane projekty zostały złożone albo przez sołectwa, albo przez mieszkańców.

→ Rok 2016

Pierwszy nabór w 2016 r. został ogłoszony w styczniu, a na wnioski czekano do 1 lutego 2016 r.¹⁴

Zespół ds. inicjatywy lokalnej pozytywnie zarekomendował poniżej wymienione działania. W informacji o pozytywnie rekomendowanych projektach dodano, że jeden wniosek nie osiągnął wymaganego minimum 30 punktów oraz trzy wnioski nie były przedmiotem oceny.

¹⁴ <http://bip.goleniow.pl/unzip/11120.dhtml>

Burmistrz Gminy Goleniów

**ogłasza nabór wniosków
o realizację zadań publicznych
w ramach inicjatywy lokalnej,**

na podstawie uchwały Nr L/572/14 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 29 października 2014 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej.

Termin składania wniosków do 01.02.2016 r.

wzór wniosku dostępny na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy i Miasta Goleniów

www.bip.goleniow.pl

Osoba do kontaktu:
Aneta Charzyńska tel.: 91-4698254

W Biuletynie Informacji Publicznej nie znajduje się informacja które z tych przedsięwzięć ostatecznie uzyskały wsparcie wskutek rozstrzygnięcia Burmistrza Gminy Goleniów. O udostępnienie tej informacji wystąpiłem do urzędu.

Lp	Nazwa Wnioskodawcy	Nazwa zadania	Liczba otrzymanych punktów	Propozycja dofinansowania (w zł)
1	Stowarzyszenie Po Prostu Sztuka	Serce Miasta	35,8	9 100,00 zł
2	Stowarzyszenie Odnowy Wsi Grodnica w Kliniskach Wielkich	Edukacja, aktywność, wspólne działanie	35,4	10 000,00 zł
3	Stowarzyszenie Sportów Walki "Taurus"	Propagowanie sportu i zdrowego trybu życia wśród mieszkańców gminy Goleniów	35,2	15 000,00 zł
4	Stowarzyszenie Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego	Warsztaty rękodzielnicze	35	4 000,00 zł
5	Sołectwo Miękowo - Kazimierz Dowbeńko	Modernizacja placu zabaw w Miękowie	33,7	14 118,46 zł
6	Chorągiew Zachodniopomorska ZHP Hufiec Goleniów	Remont i dostosowanie lokalu do prowadzonej w nim działalności	33,7	5 000,00 zł
7	Radosław Mikulski Sołectwo Białuń	Budowa siłowni zewnętrznej w sołectwie Białuń- teren placu zabaw przy zespole boisk	32,5	12 000,00 zł

8	Teresa Jancelewicz-sołtys i rada sołecka	Remont i modernizacja sceny na terenie boiska w Żółwiej Błoci	30,5	5 000,00 zł
9	Grzegorz Kuryłło – sołectwo Marszewo	Wykonanie projektu ścieżki pieszo- rowerowej z Goleniowa do Marszewa	30	54 000,00 zł

Wnioski:

- podczas omawianego naboru propozycje zadań zaczęły składać organizacje pozarządowe, natomiast nie ma wniosków mieszkańców,
- w dalszym ciągu projekty składają jednostki pomocnicze (sołectwa),
- 4 z 9 projektów dotyczą zadań inwestycyjnych, jeden z nich jest z nim związany, 4 projekty dotyczą działań nie inwestycyjnych.

W 2016 r. przeprowadzono **drugi nabór** wniosków, w wyniku których Zespół pozytywnie zarekomendował poniżej wymienione działania¹⁵:

L.p.	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa zadania	Liczba otrzymanych punktów	Propozycja dofinansowania (zł)
1	Małgorzata Cimoszko (ul. Grzybowa 10, 72-113 Krępsko)	Wyliczenie kosztów położenia dodatkowych płyt jumbo na łączniku ul. Grzybowej oraz ul. Szkolnej w Krępsku	37	-
2	Andrzej Karoń Sołtys wsi Niewiadowo	Modernizacja i doposażenie placu zabaw w Niewiadowie	33	16 500,00 zł
3	Justyna Marciniak sołtys sołectwa Tarnówka wraz z	Wstępne zagospodarowanie działki gminnej nr 115/7 obręb Tarnówko	35	19 420,00 zł

¹⁵ <http://bip.goleniow.pl/strony/12520.dhtml>

	Radą Miejską i mieszkańcami			
4	Ksiądz Kanonik Wacław Nowak Parafia pw. św. Jerzego w Goleniowie, ul. Andersa	Remont kościoła pw. św. Jerzego	35	50 000,00 zł
5	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne "Helenów" Magdalena Cieśla, Jolanta Paparotna, Michał Wentruba, Paweł Szewczyk	Projekt "Hydrofornia Mocno Śpi" - stworzenie oferty wydarzeń dla lokalnej społeczności, otwarcia klubu na potrzeby mieszkańców oraz wykorzystania ich potencjału	35	12 000,00 zł
6	Stowarzyszenie Edukacyjno- Społeczno-Kulturalne "Teatr Brama"	"Wakacje w teatrze Brama" Warsztaty teatralno-plastyczne oraz realizacja spektaklu	38	9 900,00 zł

W Biuletynie Informacji Publicznej nie znajduje się informacja które z tych przedsięwzięć ostatecznie uzyskały wsparcie wskutek rozstrzygnięcia Burmistrza Gminy Goleniów. O udostępnienie tej informacji wystąpiłem do urzędu.

Wnioski:

- 2 z 6 pozytywnie zakwalifikowanych wniosków zostało złożonych przez sołectwa,
- 1 pozytywny rekomendowany wniosek został złożony przez mieszkańkę,
- w tym naborze po raz pierwszy pozytywnie rekomendowany wniosek został złożony przez parafię,
- 2 wnioski zostały złożone przez organizację pozarządową.

→ Rok 2017

W tym roku termin składania wniosków określono na 30 stycznia 2017 r.¹⁶ Zespół pozytywnie zarekomendował następujące przedsięwzięcia:

Lp	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa zadania	Liczba otrzymanych punktów	Propozycja dofinansowania (w zł)
1	Bożena Olszewska	Obchody Jubileuszowe w Krępsku	37,3	18 000,00 zł
2	Stowarzyszenie Edukacyjno-Społeczno-Kulturalne „Teatr Brama” Aleksandra Ślusarczyk Anastasiia Miedvedieva	„Wykreujmy Swój Świat” - cykl zajęć teatralnych dla dzieci w wieku 8-12 lat	36,7	13 500,00 zł
3	Stowarzyszenie Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego Zbigniew Łukaszewski	„Nasze Pasje” organizacja warsztatów rękodzielniczych i zajęć z zumby w trzech sołectwach: Żółwiej Błoci, Białuniu i Miętkowie	36,2	4 950,00 zł
4	Teresa Jancelewicz, Anna Psiuk, Wanda Bartoszevska, Barbara Jaroń, Jadwiga Leszczyńska, Beata Jancelewicz, Jolanta Uzebek, Grzegorz Jancelewicz, Anna Jaroń	Doposażenie placu zabaw w Sołectwie Żółwia Błoc	32,5	21 555,00 zł
5	Grzegorz Kuryłło Marszewo 44K	Wybudowanie wiaty w centrum wsi - Marszewo	32,5	40 000,00 zł
6	Jacek Ruciński Magda Bakan Olga Siutyla	Zakup i montaż ogrodzenia placu zabaw w Wierzchosławiu	34	13 000,00 zł
7	Halina Mokros	Rozbudowa placu zabaw i terenu do ćwiczeń w msc. Święta	34,5	23 790,00 zł
8	Jolanta Sienkiewicz	Doposażenie placu zabaw w msc. Załom przy ul. Parkowej	34,2	22 860,00 zł

Wnioski:

- 6 z 8 wniosków zostało złożonych przez mieszkańców,
- 2 z 8 wniosków zostało złożonych przez organizację pozarządowe.

¹⁶ <http://bip.goleniow.pl/strony/14877.dhtml>

Ogólna ocena inicjatywy lokalnej w Goleniowie

Inicjatywa lokalna w Goleniowie jest quasi-konkursem grantowym, nie zaś instrumentem wspierania bieżących pomysłów na aktywność społeczną mieszkańców. Obecnie w ramach tej instytucji **wspierane są głównie przedsięwzięcia, które mogłyby być wspierane w innym trybie** (zlecenie organizacjom pozarządowym wykonywania zadań publicznych, przekazywanie środków finansowych jednostkom pomocniczym gminy).

Podstawową wadą jest określenie w lokalnym prawie dwóch terminów, w których przyjmowane są wnioski o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Oznacza to, że – w najgorszym wypadku – inicjatywa mieszkańców poczeka na rozpatrzenie około 6 miesięcy. Jest to wystarczająca długość, aby inicjatorzy zrezygnowali z działań społecznych.

Naruszeniem prawa jest wspieranie, w ramach inicjatywy lokalnej, sołectw (czym innym jest wspieranie mieszkańców sołectw, którzy zorganizują się przy okazji realizacji inicjatywy lokalnej). Tak jak wspólnoty mieszkaniowe nie mogą – jako wspólnoty – korzystać z inicjatywy lokalnej, tak mogą z tych regulacji korzystać ich członkowie. Analogicznie rzecz się ma w przypadku sołectw.

Pracę społeczną inicjatorów i osób zaangażowanych w inicjatywy lokalne nie jest w szczególności uwzględniana w kryteriach oceny wniosków o realizację inicjatywy lokalnej.

Ocena lokalnych regulacji prawnych i rekomendacje zmian

- Obecnie wnioski o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej są zbierane i rozpatrywane dwa razy w ciągu roku (do 30 stycznia i do 30 maja). Jest to rozwiązanie, które sprawia, że inicjatywa lokalna nie jest narzędziem wspierającym aktualne, bieżące aktywności społeczne, ale staje się quasi-konkursem grantowym. **Omawiana forma wspierania mieszkańców może przez to być dla nich nieatrakcyjna i zniechęcać do działania w jej ramach.**
  - **Rekomenduje się zmianę § 4 uchwały w ten sposób, że w miejsce wymienionych dwóch terminów przyjmowania wniosków przepis ten będzie stanowił, że „Wnioski o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej są przyjmowane w sposób ciągły”, ewentualnie zaś rekomenduje się wykreślenie § 4 uchwały.**
- Zgodnie z § 4 uchwały wnioski o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej muszą być złożone na piśmie. Jest to rozwiązanie niezgodne z art. 19b ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, który stanowi o tym, że wniosek o realizację przedsięwzięcia w ramach inicjatywy lokalnej stanowi wniosek w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego. Natomiast zgodnie art. 226 Kodeksu, Rada Ministrów wyda, w drodze rozporządzenia, przepisy o organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków. Zgodnie zaś z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz.U. Nr 5, poz. 46) **wnioski mogą być wnoszone pisemnie, telegraficznie lub za pomocą dalekopisu, telefaksu, poczty elektronicznej, a także ustnie do protokołu. Odformalizowana forma tych wniosków zachęca do ich składania.**
  - **Rekomenduje się zmianę § 4 uchwały poprzez wykreślenie fragmentu, że wnioski składa się „na piśmie”.**
- O ile uchwała Rady Miejskiej Goleniowa określa jak jest szacowana wartość wkładu własnego inicjatora, o tyle **nie wskazuje jak wartości poszczególnych kryteriów wpływają na ocenę wniosku.** Tytułem przykładu, jednym z kryteriów jest „szacowany koszt realizacji inicjatywy lokalnej” – nie wiadomo, czy lepszą ocenę uzyskają propozycje opiewające na mniejszą kwotę, czy wysokość oceny wrasta wraz z wartością projektu. Podobnie jest z kryterium „szacowana wartość oczekiwanego zaangażowania środków budżetowych Gminy Goleniów”, czy też

„stan przygotowania i realizacji zadania w chwili składania wniosku” (czy gmina wspiera bardziej projekty już rozpoczęte, czy wspomaga społeczną aktywność od samego początku?).

- **Rekomenduje się uszczegółowienie kryteriów i przez to zobiektywizowanie kryteriów. Sprawi to, że potencjalni wnioskodawcy będą mogli spodziewać się jakie aspekty projektów przedsięwzięć lokalnych zostaną wzięte pod uwagę przy ocenie.**
- Zgodnie z art. 19c ust. 1 zdanie drugie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, szczegółowe kryteria oceny wniosków (określane w Goleniowie przez Radę Miejską) powinny uwzględniać przede wszystkim wkład pracy społecznej w realizację inicjatywy lokalnej. W przypadku kryteriów, uregulowanych w § 5 ust. 1 uchwały Rady Miejskiej Goleniowa z dnia 29 października 2014 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej, **wkład pracy społecznej nie został w szczególny sposób uwzględniony. Został on w istocie zrównany z wkładem finansowym i rzeczowym** (kryterium wkładu ma następujące brzmienie: „szacowana wartość wkładu własnego inicjatora i uczestników inicjatywy lokalnej, przez który rozumie się w szczególności wkład finansowy, wkład pracy społecznej i wkład rzeczowy”). Skala ocen przyznawanych wnioskowi względem poszczególnych kryteriów, uregulowana w Regulaminie pracy Zespołu, także nie uwzględnia w szczególny sposób zaangażowania społecznego.
  - **Rekomenduje się dodanie odrębnego kryterium, dotyczącego oceny zaangażowania społecznego inicjatora (uczestników inicjatywy), aby ocena wniosków szczególnie uwzględniała ten aspekt. Będzie to stanowiło realizację obowiązku z art. 19c ust. 1 zdanie drugie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.**
- Zgodnie z Regulaminem pracy zespołu prace są jawne (to zasługuje na aprobatę), natomiast **indywidualna ocena merytoryczna jest tajna** (przez co można rozumieć oceny dokonywane na kartach oceny przez członkinie i członków zespołów). **Takie rozwiązanie nie ma uzasadnienia. Nie sposób wskazać jakie wartości prawne chroni utajnianie ocen poszczególnych wniosków.** Obecny stan rzeczy wpływa negatywnie na społeczne zaufanie do działań Zespołu. Informacja o poszczególnych ocenach ma istotne znaczenie dla sprawowania społecznej kontroli działań zespołu (co szczególnie istotne w sytuacjach potencjalnego konfliktu interesów). Ponadto to cenna wiedza dla wnioskodawców (informacja zwrotna o tym, jak został przyjęty ich projekt).

- **Rekomenduje się zmianę § 14 ust. 1 Regulaminu pracy Zespołu poprzez wstawienie „jawna w tym indywidualne oceny merytoryczne wniosków” w miejsce fragmentu „indywidualna ocena merytoryczna wniosku jest tajna”, za sprawą czego przepis ten miałby brzmienie „Prace Zespołu są jawne, w tym indywidualne oceny merytoryczne wniosku”. Rekomenduje się także publikowanie w BIP poszczególnych ocen (wyników częściowych)**
- **Ocena wniosku przez Zespół jest uzasadniana tylko na wniosek**, czyli gdy Inicjator nie wystąpi z takim wnioskiem, to uzasadnienie oceny nie zostanie sporządzone. Niektóre osoby mogą nie wiedzieć o tym przepisie, tudzież nie wziąć go pod uwagę, przez co nie uzyskają wiedzy o uzasadnieniu oceny. **Stanowi ona ważną informację zwrotną dla wnioskodawcy**, gdyż daje wskazówki co do tego jak projektować kolejne działania społeczne. Uzasadnianie z urzędu każdego rozstrzygnięcia pomoże budować zaufanie do działań zespołu.
  - **Rekomenduje się zmianę przepisu § 5 ust. 3 uchwały, który stanowi o tym, że „Zespół (...) w terminie 14 dni sporządza jej uzasadnienie na wniosek Inicjatora złożony w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji o ocenie” poprzez wykreślenie fragmentu „na wniosek Inicjatora złożony w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji o ocenie”.**

Ocena praktyki i rekomendacje zmian

- W świetle art. 19b ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie niedopuszczalne jest składanie wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej przez jednostki pomocnicze gminy (w tym sołectwa). Istnieją inne tryby przekazywania środków finansowych jednostkom pomocniczym. Sołectwa mogą skorzystać z instytucji funduszu sołeckiego.
  - **Rekomenduje się nierozpatrywanie wniosków składanych przez jednostki pomocnicze gminy, gdyż stanowi to naruszenie art. 19b ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wnioski takie nie mogą być skuteczne, więc nie mogą być pozytywnie rekomendowane przez Zespół oraz nie mogą być wybrane do realizacji.**
- W ogłoszeniach o naborze wniosków w ramach inicjatywy lokalnej znajduje się informacja, że wzór wniosku jest dostępny na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Goleniowa. **Informacja ta sugeruje, że wnioski o realizację zadania w ramach inicjatywy lokalnej nie mogą być składane w innych pismach, niebędących wnioskami zamieszczonymi na stronie internetowej.** Należy przy tym podkreślić, że zgodnie z art. 19b ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wniosek o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej jest wnioskiem w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego. Niedopuszczalne zatem jest przyjmowanie przez organu samorządu wiążących wnioskodawców wzorów wniosków.
  - **Rekomenduje się wskazywanie w ogłoszeniach, że na stronie BIP urzędu znajduje się „proponowany” wzór wniosku**
- **W BIP nie ma informacji o przedsięwzięciach wybranych ostatecznie do realizacji oraz o przedsięwzięciach zrealizowanych.** To cenna wiedza nie tylko dla tych, którzy kontrolują działanie władz gminy, ale także dla tych zaangażowanych mieszkańców i mieszkank, którzy planują zrealizować inicjatywę lokalną i chcą zobaczyć, na czym polega ta instytucja oraz jakich działań w praktyce dotyczy. **Pokazanie dobrych przykładów (zwłaszcza zadań już zrealizowanych) konstruktywnie wpłynie na zaangażowanie kolejnych osób i stanowić dla nich inspirację do działania.**
  - **Rekomenduje się uzupełnienie Biuletynu Informacji Publicznej UGiM Goleniowa w zakresie zakładki „Inicjatywy lokalne” o informacje dotyczące projektów ostatecznie przekazanych do realizacji oraz przedsięwzięć zrealizowanych.**

- **W BIP UGiM Goleniowa nie znajdują się skany umów, podpisanych z wnioskodawcami, których propozycje uzyskały pozytywną rekomendację oraz zostały przekazane do realizacji.** To cenna wiedza nie tylko dla tych, którzy kontrolują działanie gminy, ale także dla zaangażowanych mieszkańców i mieszkank, którzy planują zrealizować inicjatywę lokalną i chcą zobaczyć, na czym polega ta instytucja oraz jakich działań w praktyce dotyczy. Pokazanie dobrych przykładów (zwłaszcza zadań już zrealizowanych) może konstruktywnie wpłynąć na zaangażowanie kolejnych osób i stanowić dla nich inspirację do działania.
  - **Rekomenduje się uzupełnienie Biuletynu Informacji Publicznej UGiM Goleniowa w zakresie zakładki „Inicjatywy lokalne” o skany umów o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.**